

SPIS TREŚCI

Od Redaktorów

Dziedzictwo przeszłości w medycynie współczesnej

Aneta Liwerska: Antyczne korzenie nowoczesnej opieki nad pacjentem – Asklepiades i tzw. szkoła metodyczna

Anita Magowska: Dziegieć w świetle dawnej literatury farmaceutycznej

Seweryna Konieczna: Historyczne odkrycia polskich uczonych, które nadal kształtują współczesną medycynę (na przykładzie odkryć Napoleona Cybulskiego, Józefa Babińskiego, Edmunda Biernackiego, Józefa Brudzińskiego, Ludwika Hirszwelda, Kazimierza Funka, Marii Skłodowskiej-Curie i Józefy Joteyko)

Michał Skoczylas: Historia medycyny a potencjał turystyczny Nadpilicza Środkowego

W kręgu epistemologii lekarskiej

Jarosław Barański, Agata Strządała: Odkrycie Ignacego P. Semmelweisa w kontekście rozważań epistemologicznych Stanisława Trzebińskiego

Michał K. Owecki: Padaczka na łamach „Przeglądu Lekarskiego” w latach 1862–1910. Patogeneza choroby

Weronika Lebowa, Jerzy Król, Jan Bylica: Polski Napoleon – od nadnerczyny do adrenaliny

Jacek Halasz: Krytyka teorii specyficznej etiologii chorób w ujęciu T. Kielanowskiego. Przewycięzanie redukcjonizmu i jego konsekwencji w medycynie XX w.

Ryszard W. Gryglewski: Miejsce Evidence-Based-Medicine (EBM) w historii medycyny

Medycyna w epoce przedklinicznej

Jerzy Król, Jan Bylica, Weronika Lebowa: „Już mu i sędmirski doktor nie pomoże”: historia i dziedzictwo Stanisława Bartolona Starszego

Joanna Nieznanowska: Nauczanie anatomii w Szczecinie w XVII i XVIII wieku

Katarzyna Pękacka-Falkowska: Matthias Ernst Boretius z Mazur i jego promocja doktorska w Niderlandach: z badań nad historią nauczania medycyny w XVIII wieku

Bartłomiej Siek, Piotr Paluchowski: Obieg wiedzy naukowej w zakresie anatomii w XVII i XVIII wieku na przykładzie prac profesorów Gdańskiego Gimnazjum Akademickiego

Monika Zamachowska: Podróże Jana z Mandeville i opis podróży Wilhelma z Rubruk w oglądzie lekarza, czyli analiza chorób i cudowności pod kątem współczesnej wiedzy medycznej

Wobec wyzwań czasu i miejsca

Izabela Spielvogel: Żydowski Związek Kobiet z Wrocławia i jego wkład w rozwój opieki medycznej na Śląsku na początku XX w.

Mariusz Migąła, Beata Skolik: Wkład ośrodka warszawskiego w rozwój rehabilitacji w latach 1918–1939

Chlipała Michał: Medycyna w wyszkoleniu Policji Państwowej (1919–1939)
Trojanowska Anna: Fotografia na łamach „Wiadomości Farmaceutycznych” 1919–1939
Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke: Tematyka obrony przeciwlotniczo-gazowej (OPLG) na łamach „Kroniki Farmaceutycznej” (1919–1939)
Zbigniew Kopociński, Krzysztof Kopociński: Niezwykła historia sióstr Grzebińskich jako ilustracja postawy polskich środowisk medycznych, lekarskich i pielęgniarskich wobec dramatycznych wyzwań czasu II wojny światowej i okupacji
Anna Marek: Żeńskie zgromadzenia zakonne na terenie Obwodu Śródmieście podczas Powstania Warszawskiego

Medycyna i farmacja w Polsce po II wojnie światowej

Magdalena Paciorek: Pielęgniarstwo polskie lat pięćdziesiątych XX wieku w opinii ówczesnej prasy zawodowej – problemy i troski
Krzysztof Królikowski: Witold Zawadowski (1888–1980) – pionier polskiej radiologii na podstawie wspomnień syna Waława Zawadowskiego
Piotr Skalski: Współpraca poznańskiego Wydziału Farmaceutycznego z przemysłem farmaceutycznym w latach 1947–2007
Michał Początek: Naukowe dodatki tematyczne dwutygodnika studenckiego „Nowy Medyk”. Przyczynek do historii czasopisma
Roksana Wilczyńska: Historia farmacji na łamach „Biuletynu Informacyjnego” Pomorsko-Kujawskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej w Bydgoszczy. Historia samorządu aptekarskiego

Debiuty

Wiktoria Zamachowska, Dawid Pajor: Alkohol jako lek o działaniu miejscowym i ogólnym w polskiej medycynie XIX wieku. Wybrane zagadnienia
Dawid Pajor, Wiktoria Zamachowska: Piwo jako środek leczniczy w XIX-wiecznej medycynie. Wybrane zagadnienia
Szymon Urban: Per aspera ad astra – historia początków medycyny kosmicznej

Prace faktograficzno-bibliograficzne

Krzysztof Prętki: Życie i działalność Stanisława Nikodema Markiewicza (1839–1911)